

IKONIT

- Ortodoksista
kirkkotalidetta

Mikä on ikoni?

Ikoni on pyhä kuva. Ikoneita maalataan Kristuksesta, Neitsyt Mariasta, pyhistä ihmisistä tai tapahtumista sekä enkeleistä. Yleensä ikonit maalataan puulaudalle, mutta käytössä on paljon myös painokuvaikoneita. Jauhevärein maalaamisen sijaan ikonit voidaan tehdä myös mosaiikkipaloista. Joitakin ikoneita koristaa ja suojaa metallinen levy eli riisa.

Ikoneja on esillä kirkoissa. Niiden tehtävänä on opettaa ihmisiä ja samalla kaunistaa kirkkorakennusta. Myös kotona voi olla ikoneita. Monet pitävät ikoneita myös autossa.

Ikoni ei ole taulu, vaikka useimmiten ikonit ripustetaan seinälle tai kodin ikoninurkkaan. Ennen ikonin ”käyttöönottoa” se tulisi käyttää kirkossa siunattavana. Pappi vihmoo kirkossa ikonin pyhitetyllä vedellä, jonka jälkeen ikoni on valmis suorittamaan sitä tehtävää, mikä sille on annettu, eli toimimaan rukouksen välikappaleena.

Tämän tehtävämonisteen opetustekstien sekä mukavien tehtävien ja harjoitusten avulla opit asioita ikoneista, niiden historiasta, käytöstä ja merkityksestä. Samalla opit tunnistamaan erilaisia ikonityyppejä ja monia uusia asioita ortodoksisesta kirkkotaiteesta. Ehkäpä innostut maalaamaan oman ikonin! Joihinkin tehtäviin tarvitset käyttöösi Internetin.

Mukavia hetkiä!

Ratkaise krypto saadaksesi lisää tietoa ikoneista. Kryptossa jokaista numeroa vastaa jokin kirjain. Kirjaimet saat selville kokeilemalla ja hahmottamalla sanoja. Vinkki: muista tehtävän aihepiiri.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
								20						17			1				5				

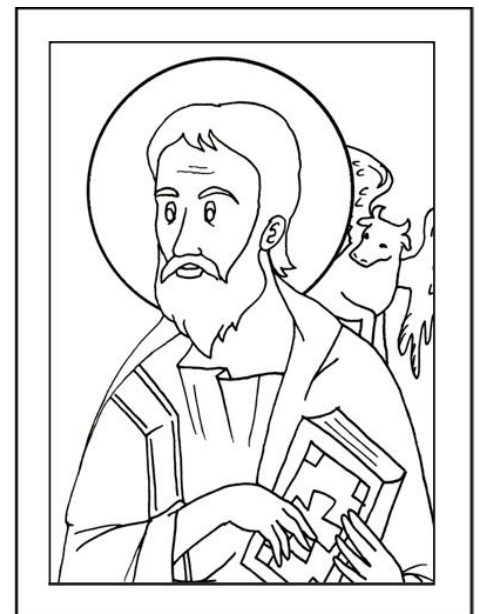
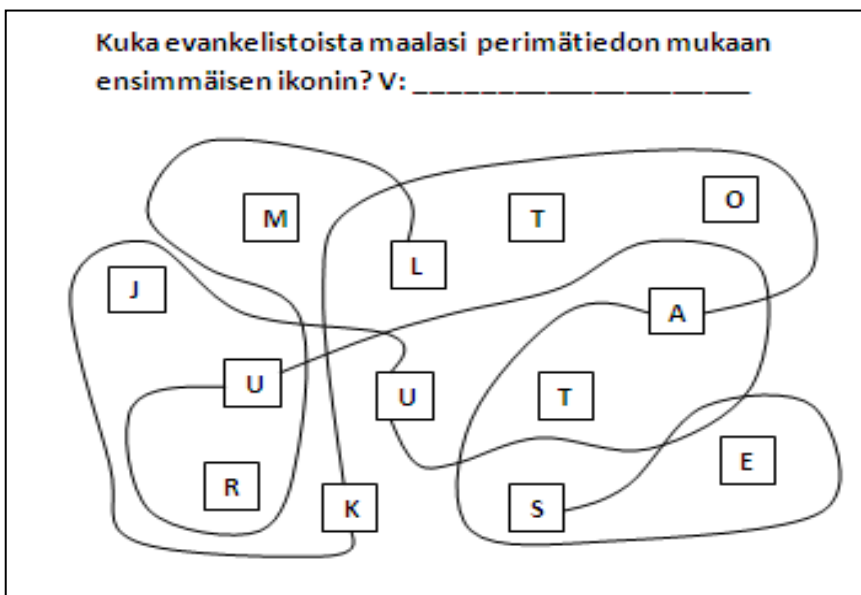
I O I O V I I I Ä
20 8 17 2 20 15 17 5 21 15 13 20 6 23 20 6 6 9 13 20 15

I Ä I R O V I O O R V I
23 20 15 8 20 1 8 8 17 5 9 20 13 26 15 17 2 8 17 1 5 20 6 6 9

Ikoneiden historiaa

Kristillisen taiteen katsotaan saaneen alkunsa jo Jeesuksen eläessä. Perimätiedon mukaan Jeesus pyyhki kasvonsa liinaan, johon jäi hänen kasvokuvansa. Liina lähetettiin sairastuneelle Edessan ruhtinaalle Abgarille. Hän parantui tämän jälkeen. Ikonia, joka kuvaa tätä tapahtumaa, kutsutaan Kristuksen käsittätehdyksi ikoniksi. Ikonissa on liina, jonka keskellä on Kristuksen kasvot.

Varsinaiset ensimmäiset ikonit maalattiin ns. apostolisella ajalla. Ratkaise alla oleva tehtävä selvittääksesi ensimmäisen ikonimaalarin nimen. Voit lopuksi värittää hänen kuvansa.

Varhaiset kristityt olivat erittäin kiinnostuneita ikoni- ja kirkkotaiteesta. Ikonitaiteen kukoistuksen valitettavasti katkaisi vuosina 725-843 ikonoklasmiksi kutsuttu ajanjakso. Tänä ajanjaksona (ihmishahmoisten) ikonien maalaaminen oli kiellettyä. Tätä perusteltiin Raamatun kuvakiellolla. Tämän kuvariidan aikana monet ikonit tuhottiin. Keisarinna Theodora palautti ikonit takaisin kirkkoihin vuonna 843. Tätä tapahtumaa muistellaan ortodoksisuuden sunnuntaina eli suuren paaston ensimmäisenä sunnuntaina.

Ikoneiden maalaus

Ikoneita voi maalata kuka tahansa niistä kiinnostunut. Monissa seurakunnissa toimii omia ikonimaalauspiirejä, joissa opettajana toimii ikonimaalausta opiskellut henkilö.

Ikoneit maalataan yleensä puulevyille, joka päällystetään liitujauheella ja kankaalla. Maalattavan ikonin kuva piirretään mallista tai jäljennetään ikonipohjalle. Tämän jälkeen alkaa monivaiheinen ja kerroksinen maalaus. Ikonimaalaus on pitkäjänteisyyttä vaativaa puuhaa. Kerrosten pitää antaa kuivua ja monet kohdat saattaa joutua korjaamaan ja maalaamaan uudestaan. Lopuksi ikoni suojataan öljykerroksella. Ikoneihin on mahdollista tehdä kultaus. Se tehdään aivan ensimmäiseksi. Yleensä lehtikultaa käytetään sädekehän kultaukseen. Värivalinnoissa tulee seurata ohjeita, esimerkiksi Kristuksella on aina sinisävyinen päällysviitta.

Ikoneja ei signeerata, eli niihin ei kirjoiteta tekijäksi omaa nimeä. Ikoneit maalataan Jumalan kunniaksi, jolloin ikonin maalauksesta ei oteta kunniaa itselle. Aivan lopuksi ikoni viedään kirkkoon siunattavaksi.

Etsi laatikosta sanoja, jotka liittyvät ikonien maalaamiseen:

kananmuna
sivellin
liitujauhe
kultaus
maaväri
öljy
siunaus

Ikonityypit: Neitsyt Marian ikonit

Eniten ikoneja on maalattu Neitsyt Mariasta yhdessä Jeesus-lapsen kanssa. Muutoinkin Neitsyt Marian asema ortodoksisessa kirkossa on erittäin keskeinen: häntä kunnioitetaan nimityksillä Jumalanäiti ja Jumalansynnyttäjä.

Erilaisia Neitsyt Mariaa ja Jeesus-lastaa esittäviä ikoneja on satoja, mutta ne jaotellaan kolmeen päätyyppiin. Ortodoksinen ikonitaide tuntee myös ikoneja, joissa Maria on kuvattu yksin. Tällöin hänet kuvataan yleensä rukoilevana. Marian viittaan maalataan kolme tähteä kuvamaan hänen neitsyyttään.

Ennusmerkki - ikoneissa Neitsyt Maria on kuvattuna kädet ylöspäin kohotettuna. Hänen rinnan päälle on kuvattuna pyöreään valokehään, eli mandorlaan, Jeesus-lapsi.

Tiennäyttävä – ikoneissa Neitsyt Marian oikea käsi on rukousasennossa. Näyttää siltä kuin Maria osoittaisi kädellään Kristusta, eli hän opastaisi oikealle, Jeesuksen viitoittamalle tielle.

Hellyyden Jumalanäidin – ikoneissa Neitsyt Maria ja Jeesus-lapsi nojaavat siten, että heidän poskensa koskettavat toisiaan. Ikoni kuvaa heidän läheistä suhdettaan mutta myös äidin surua Poikansa tulevasta kärsimyksistä.

Näillä Jumalanäidin ikonityypeillä on myös toiset nimet. Selvitä salakirjoitus, niin saat tietää ne. Seuraavalla sivulla lisää tehtäviä Marian ikoneista.

A= ¶	D= °	E= α	G= ‡	H= †	I= #	L= ϐ
N= æ	O= Œ	R= œ	S= «	T= ±	U= Ø	

Ennusmerkki-ikonit tunnetaan myös nimellä: Œ œ ¶ æ ± ± # eli

Tiennäyttävä-ikonit tunnetaan myös nimellä: † Œ ° # ‡ # ± œ # ¶ eli

---

Hellyyden Jumalanäiti -ikonit tunnetaan myös nimellä: α ϐ α Ø « ¶ eli

---

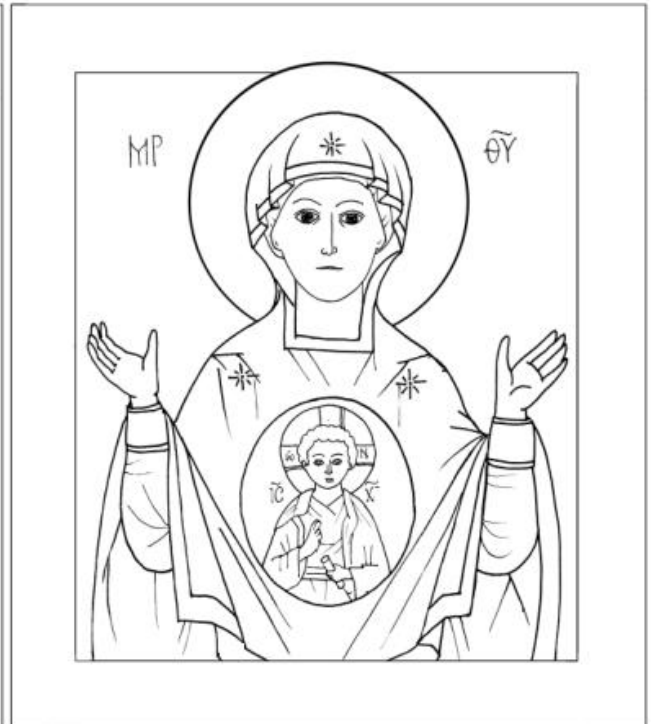
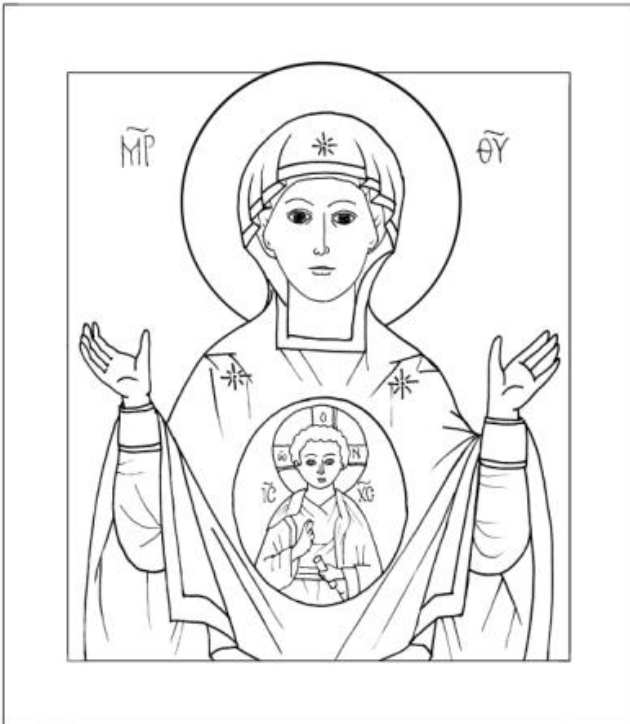

Väritä ohjeen mukaan

K = Keltainen	P = Punainen
S = Sininen	V = Vihreä
V = Violetti	VK = Vaaleankeltainen
VS = Vaaleansininen	VR = Vaaleanruskea
VV = Vaaleanvihreä	O = Oranssi
R = Ruskea	

Ikoneissa Neitsyt Marian viitta on yleensä punainen tai violetti. Hänen alustaviittansa on yleensä sininen. Väritä vieressä oleva ikonikuva laatikon ohjeiden mukaan.

Jumalanäidin ennusmerkki ikonien kuvat ovat melko samanlaiset. Jos katsot tarkkaan, huomaat 10 virhettä oikeanpuoleisessa kuvassa. Koeta löytää ne. Voit värittää lopuksi toisen kuvista käyttäen apunasi edellisen tehtävän väritysohjeita.

Ikonityypit: Kristuksen ikonit

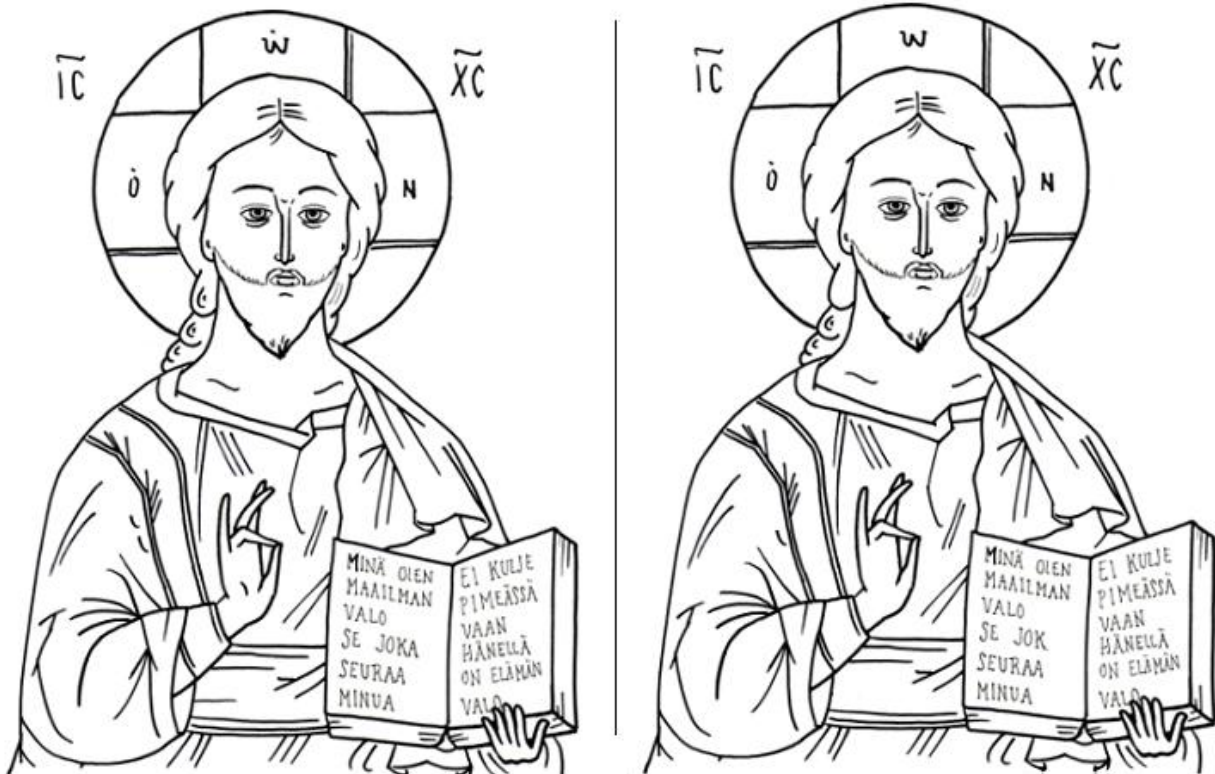
Myös Kristusta kuvaavia ikoneita on paljon. Kristuksen sädekehä eroaa muiden pyhien sädekehästä siten, että siinä viivat muodostavat risti-kuvion. Jeesuksen nimi ilmoitetaan kirjainyhdistelmällä: IC XC. Tunnetuimpia Kristus – ikonityyppejä ovat:

Kristus Kaikkivaltias – Kristuksesta esitetään ikonissa yleensä puolivartalokuva. Vasemmassa kädessä hänellä on kirja tai kirjakäärö. Oikea käsi on siunaavassa asennossa, niin että sormet muodostavat kirjaimet ic xc.

Käsittätehty – ikonissa Kristuksen kasvot ovat kuvattu liinaan. Perimätieto kertoo ruhtinas Abgarista, joka sairasti. Kristus painoi kasvonsa liinaan ja siihen jäi jälki. Hän lähetti liinan ruhtinaalle, joka parantui sairaudestaan.

Profeetallinen Kristus – ikonissa Kristus istuu valtaistuimella kädessään avonainen kirja. Kristusta ympäröi pyöreä ja neliskulmainen kehä, jonka kulmissa ovat evankelistojen tunnuksat: enkeli, kotka, härkä ja leijona.

Kuvassa on Kristus kaikkivaltias. Oikean puoleisessa kuvassa on seitsemän eroa. Löydätkö ne?

Kristus Kaikkivaltias = _____

B		P	M	A	R	I	A		A	J
E	U	M	L	A	P	T	A	J		O
T	N		I	T	T	R	S	A	T	H
A	S		O	R	A	K	I	I	Ä	A
N	R	U	A	M	A	S		R	H	N
I		M	E	A	Ä	T	K	O	T	N
A		A		K		Ä	E	S	I	E
S	E	I	M	I	K	T		I		S
O	S	U	R	A	S	A	L	R	P	
S	O	K	E	A	F	E	S	O	O	J

Etsi sanalaatikosta seuraavat sanat, jotka liittyvät asioihin, esineisiin, paikkoihin ja henkilöihin, joita on kuvattu ikoneihin Jeesuksen kanssa. Väritä kirjainlaatikot himmeästi, sillä sama kirjain voi esiintyä useammassa sanassa. Lopuksi jäljelle jää muutamia värittämättömiä laatikoita. Lue laatikon kirjaimet vasemmalta oikealla, rivi kerrallaan. Saat vastauksen siihen, millä nimellä "Kristus Kaikkivaltias" – ikonia myös kutsutaan.

AASI, HÄRKÄ, TÄHTI, MARIA, JOOSEF, SAKKEUS, LASARUS, MARTTA, PIETARI, BETANIA, SEIMI, PALMU, JOHANNES, SOKEA, JAIROS, ARAMEA, ISÄ

Väritä päällyys- ja alusviitat, sekä viitan nauha ohjeiden mukaan. Väritä lopuksi kuva loppuun haluamallasi väreillä. Muista kuitenkin keltainen sädekehä!

Alusviitta   Päällysviitta   Puvun nauha

MINÄ OLEN MAAILMAN VALO SE JOKA SEURAA MINUA
EI KULJE PIMEÄSSÄ VAAN HÄNELÄ ON ELÄMÄN VALO

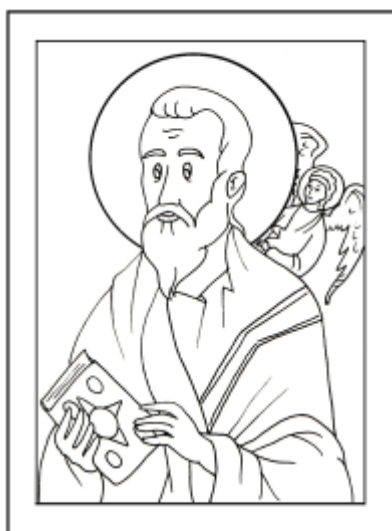
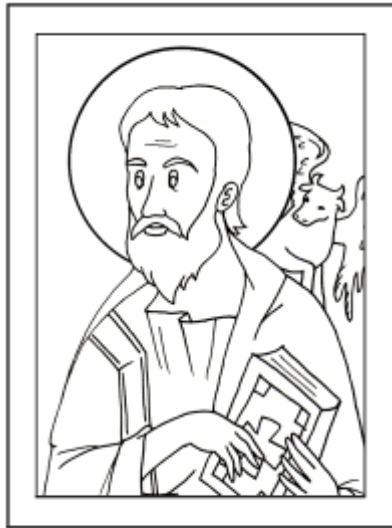
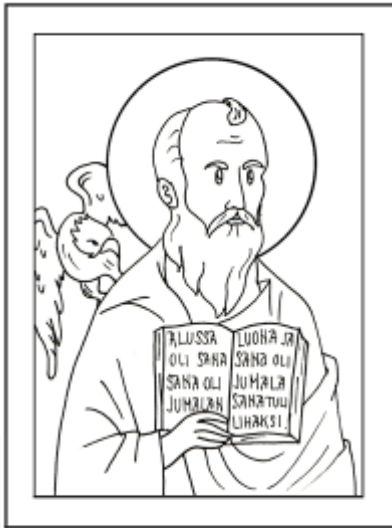
Sininen   Punainen   Keltainen

Muut pyhät

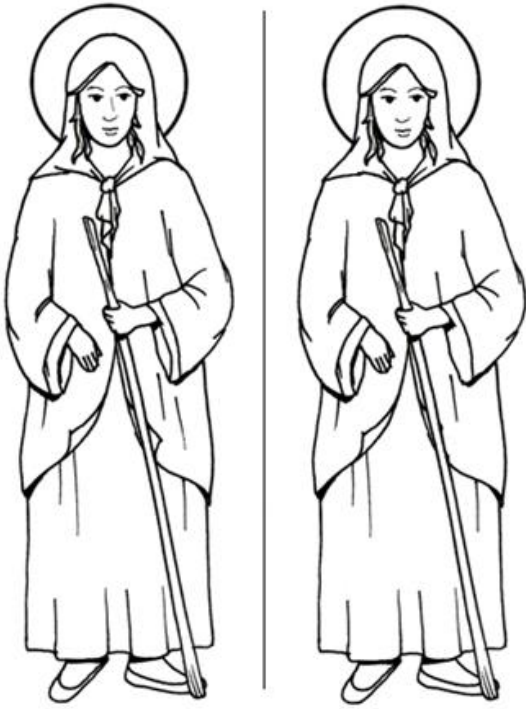
Ikoneihin kuvattuja ihmisiä on Neitsyt Marian ja Jeesuksen lisäksi paljon. Pyhän ihmisen tunnistaa ikonissa keltaisesta tai kultaisesta, päätä ympäröivästä sädekehästä.

Kirkko kanonisoi eli toteaa jonkun ihmisen pyhäksi. Tämän jälkeen hänestä voidaan maalata ikoni. Ajattelemme, että pyhät ihmiset rukoilevat Jumalaa meidän puolestamme. Tätä varten olemme saaneet kasteessa oman, erityisen nimikkopyhän. Monet maalaavat tai hankkivat itselleen juuri tuon oman nimikkopyhän ikonin.

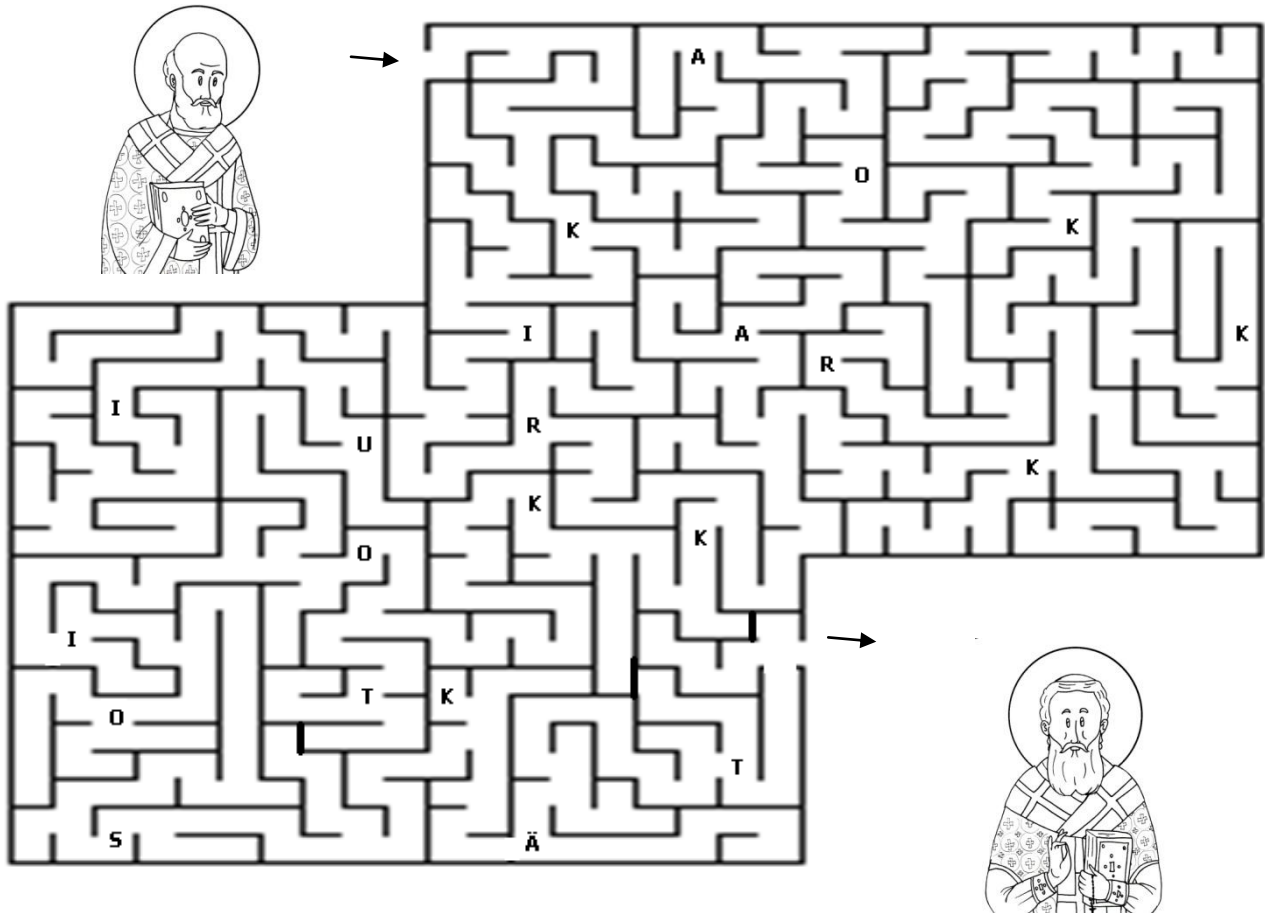
Vieressä on kuvattuna 4 evankeliumin kirjoittajaa. Osaatko nimetä evankelistat: Matteus, Markus, Luukas ja Johannes oikeille viivoille seuraavien vihjeiden avulla:

- Luukkaan kirja on kiinni.
- Johannes katsoo oikealle.
- Markuksen tunnuksena on eläin.
- Matteus katsoo vasemmalle.
- Markuksen molemmat kädet näkyvät.
- Johanneksen kirja on auki.
- Markus on lintueläimen alapuolella
- Matteuksen kuvassa on toinen ihmishahmo
- Luukkaan eläinsymboli katsoo vasemmalle.

Ksenia Pietarilainen on erityisen tunnettu pyhä Venäjällä. Jäätyään leskeksi Ksenia pyhitti koko elämänsä uskollen ja köyhien auttamiseen. Hän jakoi omaisuutensa pois sitä tarvitseville ja auttoi kaupunkilaisia niin paljon kuin pystyi. Auttoipa hän salaa rakennusmiehiä, jotka rakensivat uutta kirkkoa. Useat ihmiset käyvät Ksenian haudalla rukoilemassa. Useiden rukousten ja toiveiden on kerrottu toteutuneen

Auta **Johannes Krysostomos** kulkemaan labyrintin läpi ystävänsä **Georgios Palamaksen** luokse. Kerää samalla mukaasi kirjaimia. Kirjoita ne ylös siinä järjestyksessä kuin olet ne kerännyt. Saat selville nimityksen, millä kirkkomme muun muassa näitä miehiä kutsuu.

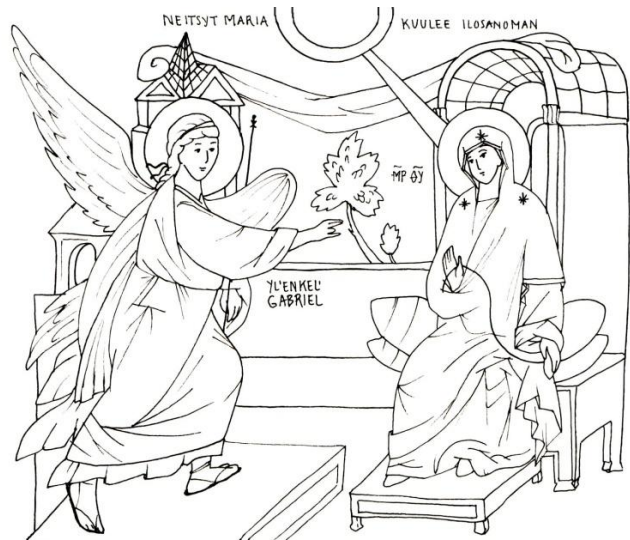

V: _____

Enkelit

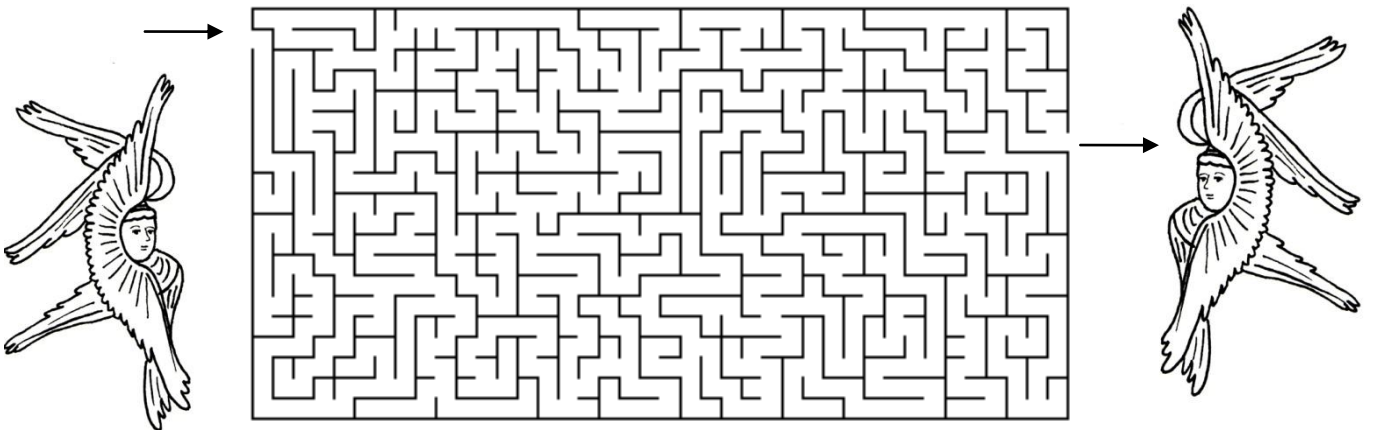
Ikoneihin kuvataan myös ruumiittomia ja sukupuolettomia henkilöitä eli enkeleitä. Yleisemmät ikoneihin kuvattavat enkelit ovat ylienkelit Gabriel ja Mikael. Enkelit ovat sanansaattajia ja usein he ovat tuomassa jotain tärkeää viestiä jollekin henkilölle. Esimerkiksi Marian ilmestyksen ikonissa enkeli kertoo Marialle ilouutisen tämän tulevasta raskaudesta.

Ikonissa ylhäälle rakennusten päälle kuvattava liina kertoo, että tapahtuma tapahtuu sisätiloissa. Väritä viereisestä kuvasta tämä liina punaisella värillä.

Enkelit kuvataan ikoneihin usein ihmishahmoisina, mutta sellaiset enkelit joukot, kuten serafit ja kerubit. Serafi-enkelit esitetään ikoneissa yleensä siten, että vain kasvot ovat kuvattuina ja kasvojen ympärillä on kuusi siipeä. Myös Kerubi-enkelit kuvataan kuusi-, joskus neljä siipisinä enkeleinä.

Selvitä reitti serafin luota toiselle.

Taivaallinen esirukoilijamme

Ortodoksisen kirkon ajatuksen mukaan, meille jokaiselle on annettu kasteessa oma esirukoilija eli pyhä joka rukoilee Jumalaa meidän puolestamme. Tämä nimikkopyhä määräytyy kastettavan syntymäpäivän ja nimen mukaan. Esimerkiksi kesällä syntyneen Pekan nimikkopyhä on apostoli Pietari eli yksi Jeesuksen opetuslapsista. Voit selvittää oman nimikkopyhäsi kastetodistuksesta. Taivaallisen esirukoilijamme muistopäivä on samalla ortodoksinen nimipäivämme. Voit merkitä nämä kasteeseen liittyvät tärkeät tiedot seuraaville riveille:

Nimeni:

Syntymäpäiväni:

Kastepäiväni:

Kastepappini:

Kummini:

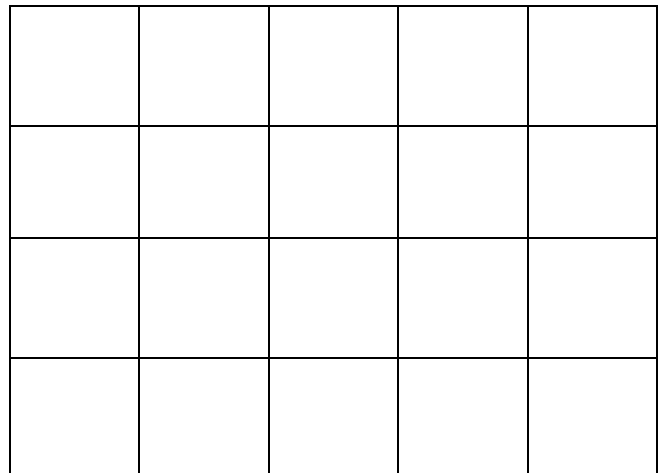
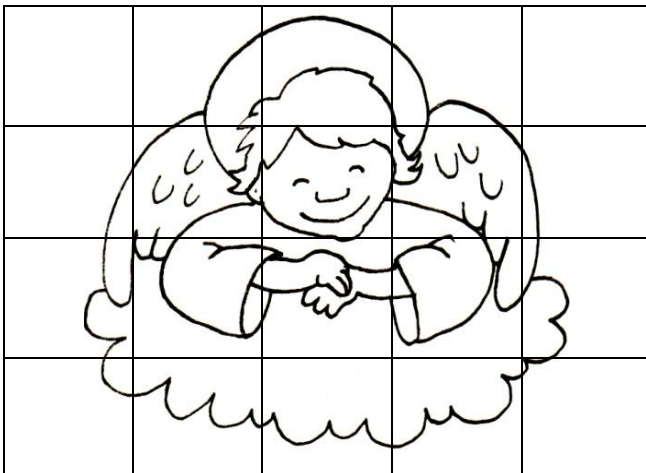
Taivaallinen esirukoilijani :

Ortodoksinen nimipäiväni:

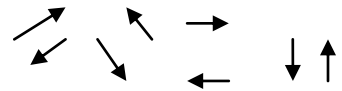
Opettele piirtämään oma suojelusenkeli jäljentämällä se ruudukon avulla.

Tapahtumaikonit

Ikoneihin kuvataan pyhien ihmisten lisäksi tapahtumia. Nämä tapahtumat kuvaavat yleensä Raamatun tapahtumia tai kirkkovuoden juhlia. Oletko joskus kuullut sanonnan: ”yksi kuva kertoo enemmän kuin tuhat sanaa?”. Tapahtumaikoni kertoo niin ikään paljon ja samalla opettaa meitä tuntemaan kristillisen perinteen tärkeitä tapahtumia ja tutustuttaa pyhien elämäkertoihin.

Katso tarkkaan asioita, joita Kristuksen kasteen eli teofanian, ristin ylentämisen juhlan sekä pääsiäisen ikonipiirroksiin on kuvattu. Etsi sitten nämä 15 sanaa sanalaatikosta.

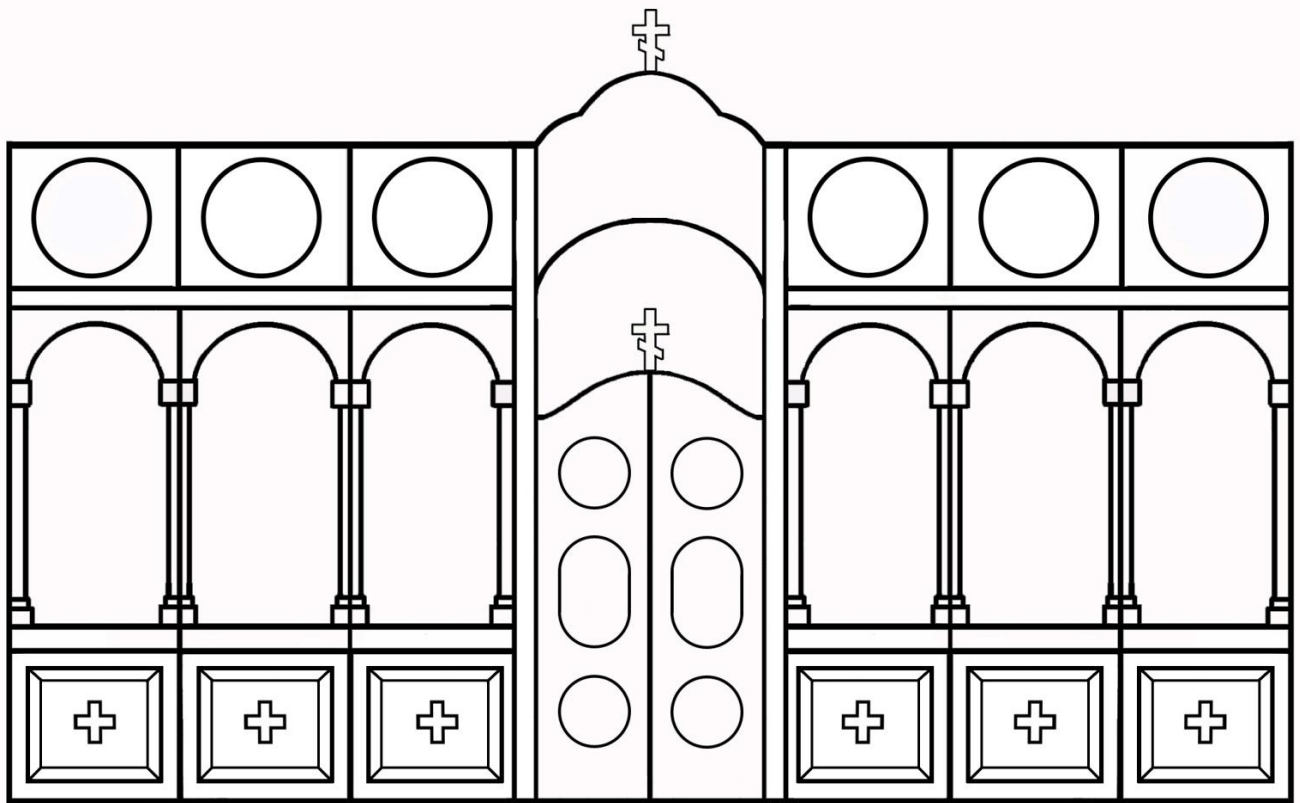

K	I	E	T	U	N	E	N	Y	K	H	Y	Y	K
K	A	N	S	A	A	R	S	Y	H	J	K	O	Ä
R	I	T	H	J	T	I	M	A	S	A	J	D	Ä
K	N	R	A	S	Y	S	I	U	M	P	I	I	R
A	J	O	V	A	S	T	O	P	N	A	N	J	I
U	S	R	T	E	Y	I	L	E	K	N	E	O	N
P	A	U	T	A	S	Ä	P	O	E	O	P	H	L
U	G	J	E	A	T	H	N	H	K	O	Ä	A	I
N	N	K	R	E	N	I	Y	E	R	T	U	N	I
K	I	I	O	T	T	Y	S	U	I	O	J	N	N
I	N	O	U	U	P	I	Ä	A	M	T	K	E	A
A	U	P	V	I	P	O	V	T	Y	L	N	S	T
S	K	A	N	J	K	V	N	I	R	E	A	U	I
R	T	E	M	I	R	H	A	U	K	L	S	P	P

Ikonostaasi

Ikonostaasi eli kuvaseinä erottaa kirkkosalin ja alttarin. Ikonostaasi muodostuu ikoneista, joita on laitettu seinäksi vierekkäin ja päällekkäin. Kirkon eri osiin liittyy symboliikkaa. Kirkkosali voidaan nähdä ihmisten maailmana ja alttari kuvaa taivasta. Tällöin ikonostaasi toimii näiden kahden rajana. Ikonostaasiin kuuluu aina tietyt ikonit, mutta lisäksi siinä voi olla juhla- ja tapahtumaikoneita ja/tai pyhiä ihmisiä. Ikoneilla on oma erityinen järjestyksensä ikonostaasissa.

Seuraavaa tehtävää varten voit käydä verkossa tutustumassa sivuun: www.ortoboxi.fi/ikonostaasi/

Kirjoita kuvaan seuraavien ikoneiden paikat ja väritä lopuksi seinä:

1. Pyhä portti/kuninkaanovet
2. Kristus ikoni
3. Neitsyt Maria ikoni
4. Sivuovet, jonka ikoneissa ylienkelit Mikael ja Gabriel
5. Ehtoollisen asettaminen
6. Kirkon nimikkoikoni eli kenen muistolle kirkko on pyhitetty

Ikoneiden merkitys

Ikoneiden käytöllä on monia merkityksiä. Ensiksikin, miltä kirkossa näyttäisi ilman ikoneita? Ikoneiden yhtenä tehtävänä on kaunistaa kirkkoja ja myös koteja. Koska ikoneihin kuvataan kristinuskon historiaan liittyviä asioita ja pyhiä ihmisiä, ne toimivat myös opetusvälineinä. Samalla ne muistuttavat meitä tästä uskosta. Ikonit toimivat myös rukouksen apuvälineinä. Rukoilemalla ikonin edessä, keskitymme itse rukoukseen ja pyhän kuvan voi ajatella toimivan eräänlaisena kanavana taivaaseen.

Ratkaise vielä seuraavat kryptot selvittääksesi mitä muita tehtäviä ikoneilla on. Kryptossa jokaista numeroa vastaa jokin kirjain. Kirjaimet saat selville kokeilemalla ja hahmottamalla sanoja.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
				22			5			26										23					

<u>K</u>	<u>E</u>	<u>E</u>	<u>K</u>	<u>U</u>	<u>U</u>	<u>U</u>	<u>E</u>	
17 26 16 13 22 17 7 22 13 26 8 23 1 1 8 1 23 1 23 15 1 23 6 6 22								
<u>H</u>	<u>E</u>	<u>H</u>	<u>E</u>	<u>E</u>	<u>Ä</u>	<u>ÄÄ</u>	<u>.</u>	<u>K</u>
20 18 5 17 22 13 17 5 6 17 15 1 22 13 22 25 6 13 17 26 16 13 17 1								
<u>H</u>	<u>E</u>	<u>Ä</u>	<u>Ä</u>	<u>Ä</u>	<u>E</u>	<u>Ä</u>	<u>E</u>	<u>U</u>
5 22 4 1 1 19 1 6 22 17 1 15 22 23 4 8 8 6 8 8 13								
<u>H</u>	<u>E</u>	<u>E</u>	<u>E</u>	<u>K</u>	<u>Ä</u>	<u>E</u>	<u>Ä</u>	<u>ÄÄ</u>
20 18 5 17 22 13 22 15 17 6 22 4 26 17 25 25 17 15 1 22 25 6								
<u>H</u>	<u>E</u>	<u>Ä</u>						
12 8 5 18 19 22 17 1								

Ikoneille osoitettu kunnioitus

Ikoneja ei palvota, vaan ikonissa esitettyä pyhää tapahtumaa tai henkilöä kunnioitetaan. Kunnioitusta voi osoittaa tekemällä ristinmerkin ikonin edessä, suutelemalla ikonia sekä sytyttämällä tuohus sen eteen.

Piirrä tuohuksia palamaan kynttilänjalkaan.

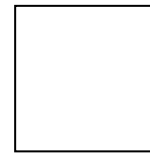
Tuunaustehtävät - mene Internetin sivulle: www.ortoboxi.fi/tuunaus3

1. Koeta tuunata verkkosivun ohjelmalla mallikuvaansa muistuttavat ikonit. Voit merkitä onnistuneen tuunauksen jälkeen rastin ikonin vieressä olevaan ruutuun. Vaihtoehtoisesti voit tulostaa valmiit tuunauskuvat ja liittää ne esimerkiksi tehtävän taakse. (kuvat: www.ortodoksi.net)

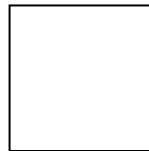
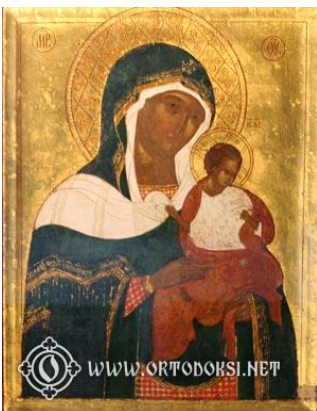
Jumalanäidin 7 murhetta

Jumalanäiti kuihtumaton ruusu

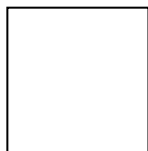
Konevitsalainen Jumalanäiti

Jumalansynnyttäjä ennusmerkki

Jumalansynnyttäjä Älä itke minua äitini

Potšaevin Jumalanäiti

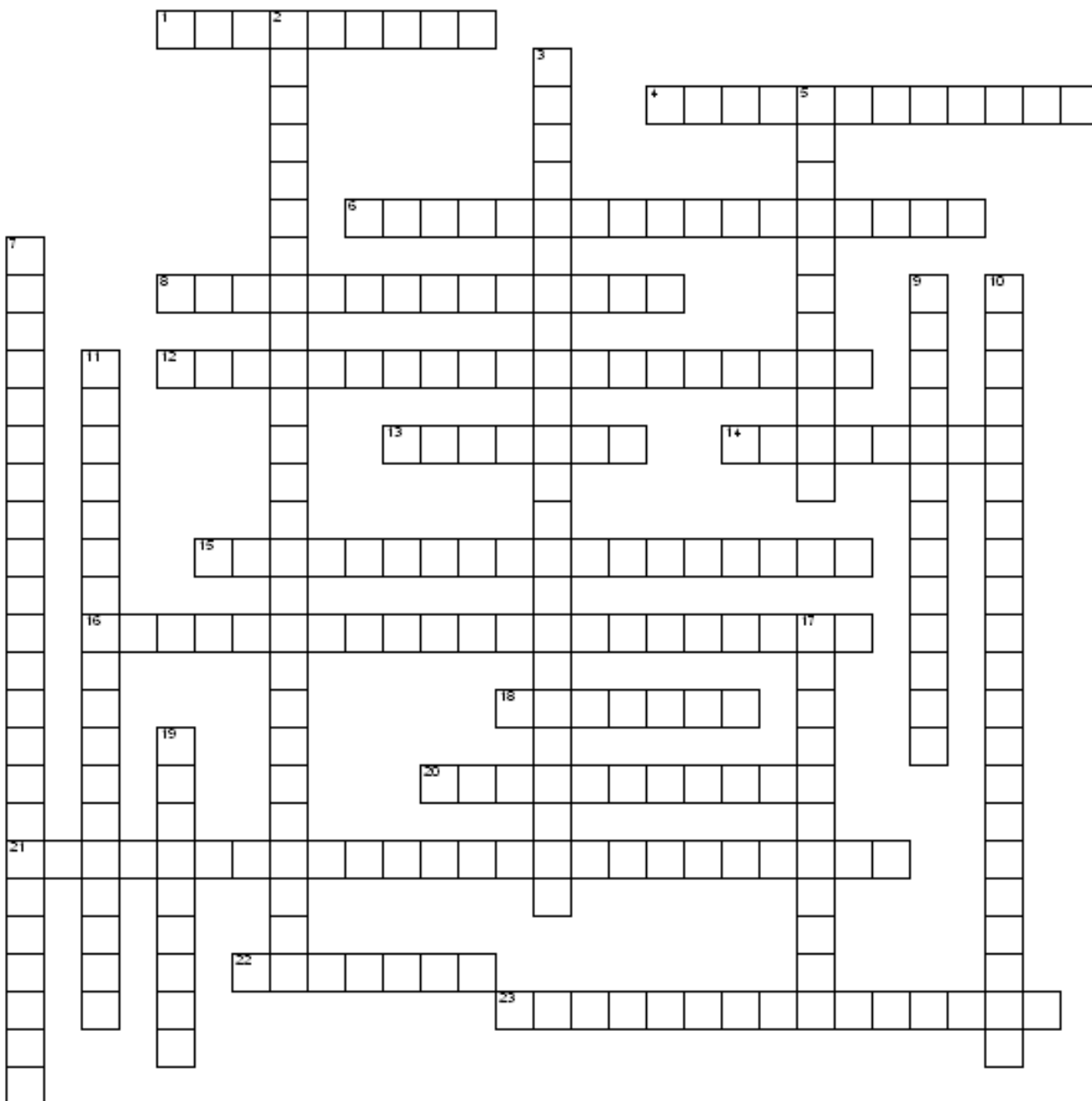
2.KERTOMUKSIA IKONIEN TAKAA

Moniin ikoneihin liittyy ihmetekoja ja kertomuksia sen vaiheista. Osa kertomuksista on perimätietoa, joka on yleensä suullisesti periytynyt sukupolvelta seuraavalle. Uudempien ikoneihin liittyvien tapahtumien kohdalla voi olla kirjallistakin tietoa ihmeteoista. Joskus, kun tunnetuista ikoneista maalataan toisintoja, ryhdytään ikonin vaiheista kertovia asioita kuvaamaan ikoniin. Selvitä mitä ikonien nimet tai ikonissa olevat asiat kertovat:

A. Kiveen painunut jalanjälki	
B. Haava Jumalanäidin ikonin poskessa	
C. Myrttipensaiden oksat	
D. Ovatko Marian puvun kolme tähteä oikeasti tähtiä?	
E. Minkä tapahtuman muistoksi Maria pitelee liinaa kädessään?	
F. Kuka maalasi ensimmäisen ”tiennäyttäjän ikonin”?	
G. Mistä Kazanin ihmeitä tekevä ikoni löytyi?	
H. Miten <i>Totisesti on kohtuullista</i> – veisu liittyy Jumalanäidin ikoniin?	
I. Mikä ihme tapahtui Vatopedin luostarissa?	
J. Mikä ikoniin kiinnitetty reliikki sijaitsee Uuden Valamon luostarissa?	

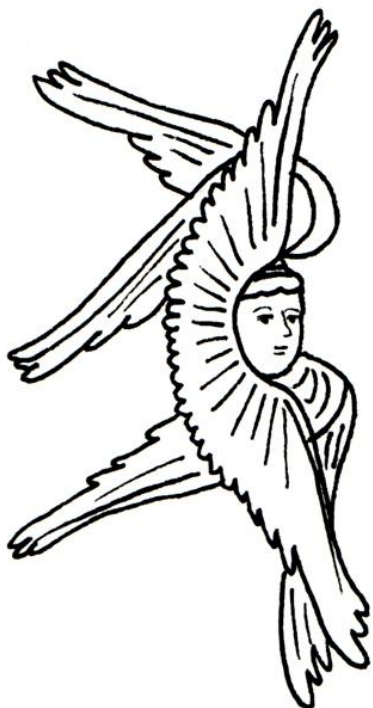
3. RISTIKKO

Tuunaustehtävässä esitellään kohdassa "ikonityypit" erilaisia Jumalanäidin ikoneja. Monesti ikoni on saanut nimensä sen paikan mukaan, jossa ikoni tuli tunnetuksi, mutta myös muiden ominaisuuksien mukaan, kuten ikonit Lohtu ja ilo tai Nöyrän tuki. Selaa eri ikonityyppejä ja täydennä alla oleva ristikko. Kysymykset löydät seuraavalta sivulta.

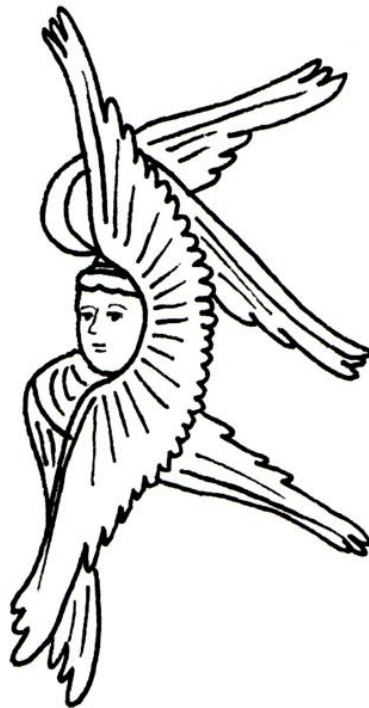
Vaakaan

1. Ikonityyppi, jossa Maria osoittaa kädellään toisessa kädessä olevaa aukinaista kirjakääröä? (? - Jumalanäiti)
4. Apostoli Luukkaan maalaama Jumalanäidin ikonityyppi?
6. Minkä nimisessä ikonissa Marialla on kädessään punainen ruusu?
8. Minkä nimisen kylän mukaan sai nimensä Jumalanäidin ikoni, joka paransi kreivin tyttären sairaudesta?
12. Millä kreikankielisellä sanalla kutsutaan ikonityyppiä nimeltä voimallinen Jumalanäiti?
13. Minkä niminen ikoni löytyi tulipalon raunioista? (? - Jumalanäiti)
14. Jumalanäidin suojeluksen eli ? - ikoni.
15. Ikoni, jossa Marialla lisäksi on kuvattuna seitsemän miekkaa, kulkee nimellä Jumalanäidin - - ?
16. Surevasta Jumalanäiti - ikonista käytetty nimi?
18. Minkä niminen on ikoni, jossa Jeesus-lapsen kädessä olevassa kirjakäärössä lukee: Minä olen maailman valkeus? (? - Jumalanäiti)
20. Minkä nimisessä ikonissa peloissaan oleva Jeesus-lapsi turvaa äitiinsä? (? - Jumalanäiti)
21. Orantti-ikonin ehkä hieman tutumpi nimi?
22. Minkä Jumalanäidin ikonin kerrotaan vuotavan parantavaa mirhaa? (? - Jumalanäidin)
23. Ikoni, jossa Jeesus-lapsi seisoo ehtoollismaljassa?

Pystyyn

2. Mikä Jumalanäidin ikoni on saanut nimensä akatistos-hymnistä?
3. Ikoni, jossa Maria nojaa päätään kämmeneensä. Hänen sylissään olevalla Jeesus-lapsella on kädessään avoin kirjakäärö?
5. Minkä nimisessä Jumalanäidin ikonissa Jeesus-lapsi koskettaa kädellä äitinsä poskea ja pitelee kädessään ns.valtakunnanomenaa?
7. Ikoni, jossa Maria on kuvattuna yksin, ilman että hänen käsissään on mitään?
9. Mooseksen näystä erämaassa kertova Jumalanäidin ikoni?
10. Missä ikonissa Jeesus-lapsi seisoo äitinsä sylissä?
11. Minkä nimisessä ikonissa Jumalanäidillä on kädessään valkea liina?
17. Mikä ikoni ilmestyi suurmarttyyri Niketas Gootille? (? - Jumalanäiti)
19. Ikonityyppi, jossa Jeesus-lapsen ja Marian posket ovat vastakkain? (? - Jumalanäiti)

4. ESINEET JA ASIAT IKONEISSA - SANALAATIKKO

Monissa tuunaustehtävän ikoneissa on Marian ja Jeesus-lapsen lisäksi esineitä ja kasveja jopa eläimiä. Etsi niitä mahdollisimman paljon. Kirjoita sanat alla olevalle riville ja koeta löytää ne sanalaatikosta. Sanoja on ainakin 25.

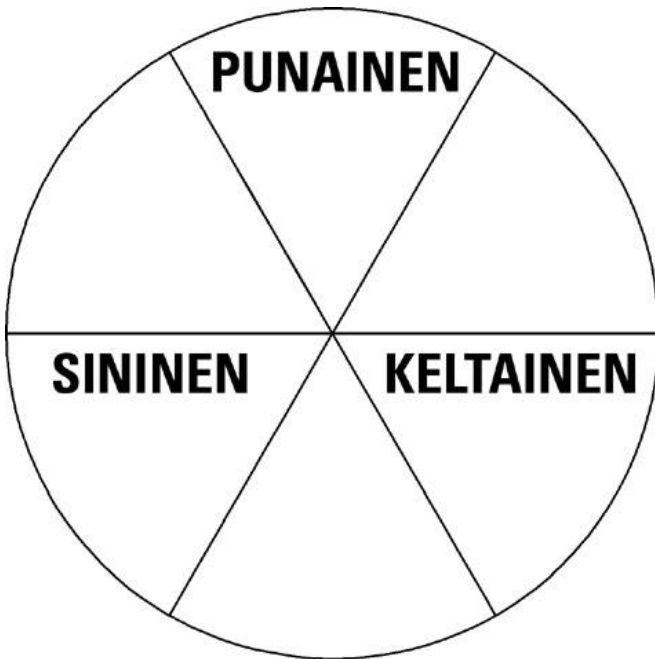

M	I	D	V	A	L	T	A	K	U	N	N	A	N	O	M	E	N	A	A	A	H
A	K	C	Y	E	Q	C	L	G	O	N	H	U	Y	Ö	N	M	O	J	S	E	H
L	Y	P	I	Ö	K	I	R	J	A	K	Ä	Ä	R	Ö	E	D	L	P	I	J	G
J	Y	N	Q	N	L	I	I	N	A	W	N	U	J	A	W	I	J	L	T	W	Ä
A	H	Q	Ö	V	K	U	K	K	A	S	E	P	P	E	L	E	F	L	Ö	I	H
S	K	J	Y	T	A	Q	E	M	S	V	I	I	N	I	K	Ö	Y	N	N	Ö	S
P	Y	M	P	H	C	T	K	R	U	S	I	F	I	K	S	I	J	Y	N	K	R
P	N	L	A	R	T	Q	I	N	A	U	L	A	T	E	K	Ä	H	U	K	S	R
V	E	A	Ö	P	Q	J	E	Q	D	Ä	F	T	M	M	I	E	K	K	A	S	B
A	N	I	S	K	P	Y	G	H	E	I	O	C	F	M	F	B	A	S	N	A	E
S	L	V	R	W	Ä	G	Ö	B	J	I	F	Q	Ä	Y	N	O	N	D	D	U	L
A	R	A	U	A	S	R	W	Ä	T	K	Y	I	U	R	D	E	P	Ö	E	E	U
R	L	Ä	Y	M	L	G	Q	U	S	Y	F	N	C	T	P	K	A	Ö	R	D	S
A	S	G	L	R	C	W	U	F	B	C	N	C	Ä	T	S	E	L	A	C	S	I
I	D	L	O	M	U	K	K	Ö	P	A	R	L	A	I	B	I	M	R	W	Ä	K
J	F	F	K	C	A	U	N	C	K	Ö	K	O	J	P	E	H	U	B	G	H	K
O	Q	K	O	P	Ä	Ä	S	I	L	Y	Y	D	O	E	N	Ä	N	R	G	Ä	A
F	Q	H	R	M	N	W	S	U	F	O	L	T	U	N	S	S	O	C	W	I	B
O	F	A	Y	N	L	E	Ö	M	C	G	R	I	Ä	S	E	G	K	Y	E	N	H
B	G	Ä	D	J	V	Q	D	P	C	T	I	K	K	A	A	T	S	F	K	S	S
Y	O	Y	Q	C	P	U	M	L	R	C	D	T	Ö	S	G	T	A	B	J	N	C
I	Ö	T	O	F	N	J	E	J	L	G	L	I	I	E	N	K	E	L	I	U	L

5. Ikoneiden värit

Ikonimaalauksessa käytetään ns. mineraali- eli maavärejä. Väri on jauhetta, joka sekoitetaan kananmunan keltuaiseen ja pieneen määrään vettä. Värejä Värejä sekoitellaan keskenään paljon, jotta saadaan aikaiseksi juuri oikeat ikoniin sopivat värit. Väritä vieressä olevan väriympyrän osat. Osissa, joissa ei lue mitään, sinun tulee itse pohtia, mitä välivärejä syntyy sotkemalla keltainen-sininen, keltainen-punainen tai punainen-sininen.

Ikonimaalaukseen kuuluu tiettyjä sääntöjä väreihin liittyen. Käytännössä se tarkoittaa sitä, että tietyt asiat väritetään tietyllä värillä. Selvitä nyt tuunaus-tehtävän avulla mitä mikin väri ikonissa merkitsee.

Mitä käytetään sädekehän värinä? Mitä väri kuvaa?

Mitä värejä käytetään Marian viitoissa? Mitä värit kuvaavat?

Mitä värejä käytetään ikoneiden taustoissa? Mitä värit kuvaavat?

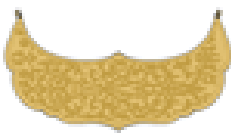

6.Selvitä tehtävää selaamalla, mitä tarkoitetaan seuraavilla asioilla:

Votiivi 	
Tsata 	
Basma 	
Koptit 	
Käspaikka 	
Mafari 	
Kiota 	
Riisa 	

7.SELVITÄ IKONIN NIMI

Selvitä ikonityyppejä selaamalla seuraavien ikonien nimet. Kirjoita nimet viivoille.
Vaihtoehdot näet alakulmassa.

Deisis
Orantti
Eleusa eli hellyyden
Jumalanäiti
Hodigitria eli Tiennäyttävä
Panakranta eli Puhtain
Jumalanäiti tai Jumalanäiti
Valtaistuin

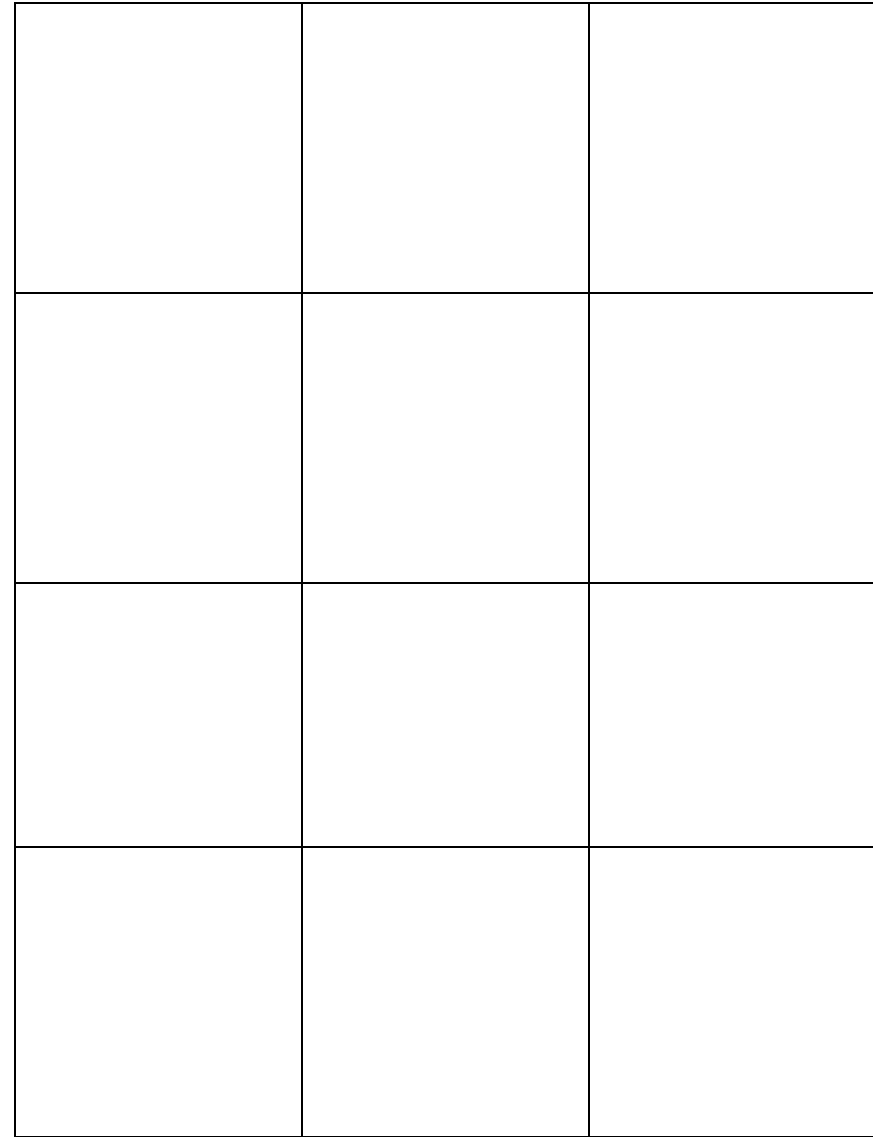
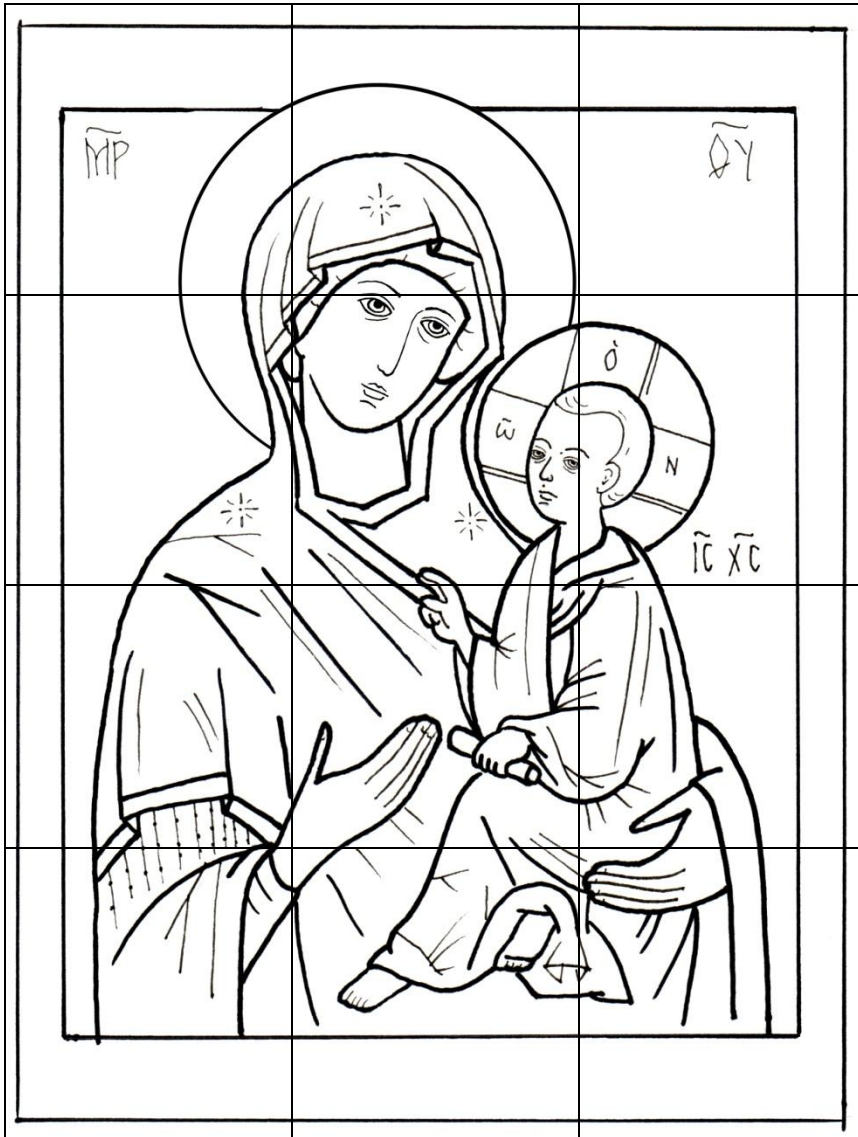
9.TÄYDENNÄ IKONI

Kun olet tutustunut kunnolla Jumalanäidin ikonin tuunaus -tehtävään verkossa, siirry tuunaamaan oikealla kynällä.

Täydennä alla olevaa ikonia piirtämällä. Piirrä ainakin seuraavat puuttuvat asiat: 1. Sädekehät, 2. Monogrammit, 3. Marian viitan tähdet, 4. Marian viitat reunanauhat ja 5. tausta. voit piirtää lisäksi asioita, joita löytyy tuunaustehtävän kohdista ”yksityiskohdat” ja ”lisäosat”. Lopuksi väritä ikoni.

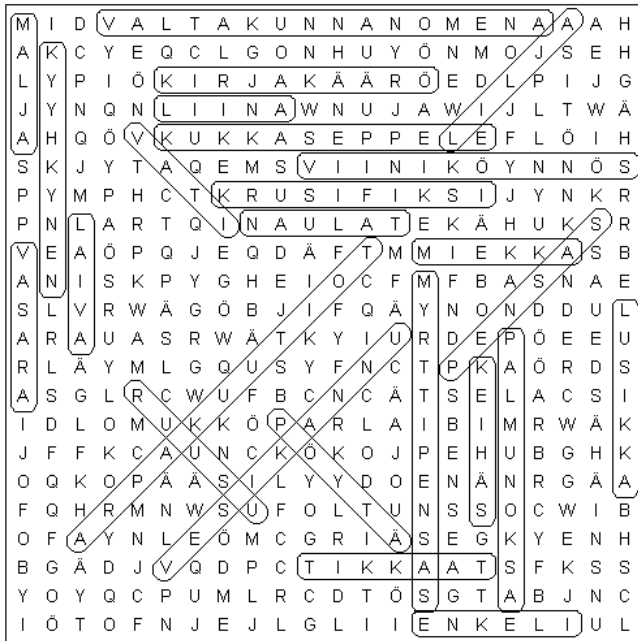

Opettele piirtämään Jumalansynnyttäjän ikoni käyttäen apunasi ruudukkoa.

Sanalaatikko

Kirjakäärö

Malja

Ruusu

Laiva

Tikkaat

Arpakuutiot

Naulat

Kyyhkynen

Lusikka

Krusifiksi

Pensas

Myrttipensas

Vesikannu

Miekka

Lilja

Liina

Palmunoksa

Kukkaseppele

Vati

Pöytä

Valtakunnanomena

Keihäs

Viiniköynnös

Enkeli

Vasara